

met het verzet in Zuid-Afrika. In de boodschap aan A.P. werd niet gezegd welke groepering verantwoordelijk is voor de aanslag. Op het bandje heeft een man de volgende tekst ingesproken: 'Wij hebben het Zuid-Afrikaanse consulaat in New York opgeblazen uit solidariteit met het verzet tegen de schending van de mensenrechten in Zuid-Afrika. Weg met de apartheid.'

Overwinning aan de vrijheidsstrijders. Verzet het Amerikaanse imperialisme. Guerrillaverzet.

Dossiernummer 18.0/39.

RECHERCHE INFORMATIE

Centrale Recherche
Informatiedienst

Raamweg 47 Den Haag
Postbus 20304
2500 EH Den Haag
Telefoon 070-76 99 11
Doorkiesnummer 070-76 98 82
Telex 31152

F	ACD	1762209
	datum	- 3 DEC. 1984
	CO	
F	b.	- d. 1
Ed. jaargang november 1984, no. 11		

Bulletin
Bijzondere Zaken Centrale

Binnenland

A. Verzoek tot identificatie van vernielers Oranje Nassaukazernes te Amsterdam.

Op 1-5-1984 (Dag van de onvrede) vond nabij de gebouwen van de Oranje Nassaukazernes aan de Kazernestraat en de Sarphatistraat te Amsterdam een demonstratie plaats. Tijdens deze demonstratie werd grote schade aangericht door een aantal activisten, onder wie twee onbekende personen (foto 1 en 2). Beiden worden verdacht van overtreding van artikel 141 van het Wetboek van Strafrecht.

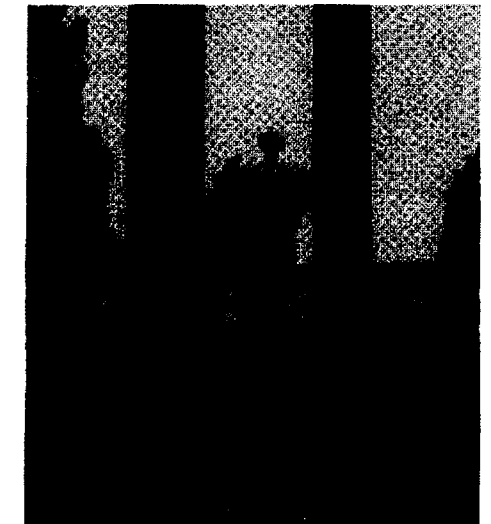
Verzocht wordt alle informatie die kan leiden tot de vaststelling van de identiteit van de afgebeelde personen, zo spoedig mogelijk door te geven aan de K.Mar te Amsterdam, de heer
of aan de Bijzondere Zaken Centrale van de C.R.I.,
telefoon 070-76 95 13 of 070-76 95 18.

Indien de identiteit van deze personen is vastgesteld zal door de direktie Juridische Zaken van het Ministerie van Defensie, schadevergoeding van deze personen worden geëist.
Dossier 5.1/

Als gevolg van de explosie werd een 12-jarige scholier gewond aan het gezicht, handen en benen naar het V.U.-ziekenhuis getransporteerd, doch kon na medische behandeling huiswaarts keren. De explosie, die tot in de verre omgeving was te horen, veroorzaakte geen noemenswaardige schade aan het monument. Direct na de explosie zette de politie het gebied rondom het monument af, waarna in samenwerking met leden van de E.O.D. een onderzoek werd ingesteld.

Vastgesteld werd, dat om het middel van het standbeeld, tegen een van de bijbehorende zuilen en tegen de achterliggende muur canvas draagbanden waren bevestigd. In de draagband om het middel van het standbeeld bevonden zich 2 1/2 staaf springstof, met een totaal gewicht van 625 gram, verpakt in geel en grijs papier.

Alleen de explosieven aangebracht tegen de muur waren tot explosie gekomen en hadden een aantal steenschijfers van deze muur doen springen (foto 1 en 2).

B. Bomaanspluis bij het Van Heutszmonument in Amsterdam d.d. 11-9-1984.

Op 11-9-1984 omstreeks 14.45 uur deed zich een explosie voor op het Van Heutszmonument aan de Apollolaan te Amsterdam. Op het moment van de ontploffing waren vijf jongens en een meisje, allen scholieren van het Amsterdams Lyceum, op en rondom het monument aan het spelen.

Samenstelling van gebruikte explosieven

De niet ontplofte staven springstof en de restanten zijn voor een laboratorische analyse overgedragen aan het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk (Z.H.). Een voorlopige analyse geeft aan, dat de bij het monument aangetroffen springstof bestond uit 'Erimite'. Qua gewicht en vorm vertoont het gelijkenis met de springstof die ontvreemd werd bij een drietal inbraken (2x in 1982 en 1x in 1984) bij een slopersbedrijf te Den Haag.

Commentaar

De daders, die zich als actieve groep bedienen van de naam 'KOETEH REH', zullen waarschijnlijk moeten worden gezocht binnen de gewelddadige anti-militaristische beweging van Amsterdam ('ONKRUIT').

Het Van Heutszmonument dat in 1935 werd onthuld door wijlen Koningin Wilhelmina, is reeds vele malen doelwit van allerlei acties geweest.

Dossiernummer: 5.1/79

C. Bezetting van de Iraanse ambassade in 's-Gravenhage dd. 27-9-1984 ('FEDAJIEN')

Op 27-9-1984, omstreeks 10.20 uur, drongen tenminste 20 Iraanse Koerden, waaronder een vrouw, de Iraanse ambassade aan de Javastraat 54 te 's-Gravenhage binnen. Eenmaal binnengekomen, ontstonden er in de verschillende vertrekken vechtpartijen tussen de ongewapende binnendringers en het ambassadepersoneel, waarbij onder andere met kantoorbenodigdheden werd gegooid.

Vanuit de ambassade werd de plaatselijke politie telefonisch gealarmeerd over de bezettingsactie.

Enkele minuten later arriveerde een politie-eenheid ter plaatse en ging de ambassade binnen door een aan de voorzijde geforceerd raam en via de zich aan de achterzijde bevindende brandtrappen. Binnen de ambassade trof de politie de actievoerders en het ambassadepersoneel aan, terwijl deze met elkaar vochten. Om een einde aan dit gevecht te maken loste een politiemans in de gang van het gebouw een 'waarschuwingsschot' in het plafond. Enkele minuten later wist de politie de vechtende partijen te scheiden, en hield de 19 aanwezige bezetters aan.

Enkele actievoerders wisten te ontsnappen uit de ambassade, maar in het begin van de avond werd één van hen alsnog aangehouden.

De Iraanse ambassadeur, die liep een hoofdwond op en moest in een ziekenhuis worden behandeld, terwijl een ander ambassade lid ter plaatse werd verbonden.

Tijdens de korte bezettingsactie werden aanzienlijke vernielingen toegebracht, vooral aan het meubilair.

De 20 aangehouden bezetters zijn:

Volgens de verklaringen van twee van de scholieren zou de sjeer met de daarin aangebrachte staven springstof, er al in de middag van de vorige dag, 10-9-84, hebben gehangen.

Voorafgegaan bommeldingen

Op de dag van de aanslag, omstreeks 05.30 uur, ontving de portier van het 'Onze Lieve Vrouwe Gasthuis' te Amsterdam een anoniem telefoontje van een man, die in zuiver Nederlands zei 'Binnen een paar minuten ontploffen er twee bommen bij het Van Heutszmonument op het Olympiaplein te Amsterdam!'. De beller herhaalde deze mededeling, waarna de verbinding werd verbroken.

De portier heeft de mededeling terstond telefonisch doorgegeven aan de wachtcommandant van het politiebureau Ltunnel. Kort hierna ontving de portier dezelfde mededeling nog eens en gaf hij deze melding voor de tweede keer door.

Diezelfde ochtend, omstreeks 05.35 uur, beide een anonieme man naar de receptie van het 'Marriott Hotel' aan de Stadhouderskade in Amsterdam en zei dat binnen enkele minuten twee bommen zouden ontploffen bij het Van Heutszmonument. De melding werd op een bandrecorder opgenomen.

Omstreeks dezelfde tijd ontving ook het dienstdoende nachthoofd verpleegkundige bij de Valeriuskliniek aan de Valeriusplein in Amsterdam op het algemene telefoonnummer van de kliniek een telefoontje van een onbekende man, die zei: 'Hier volgt een belangrijke mededeling. Binnen enkele minuten zullen er twee bommen ontploffen bij het Van Heutszmonument. Wilt U om ernstige ongelukken te voorkomen direct de politie bellen. Ik herhaal dit bericht enz., enz.,'.
Naar aanleiding van deze bommeldingen begaven twee politiemannen zich naar het monument, doch zij constateerden niets verdachts.

Claim

Uit een brief aan het A.N.P. die in de ochtend van de aanslag bij het persagentschap was bezorgd, concludeert de politie dat de ontploffing de nacht van 10 op 11-9-1984 had moeten plaatsvinden.

Een zich 'KOETOH REH' noemende actiegroep stelde zich in deze brief verantwoordelijk voor de explosie. De actie was bedoeld als protest tegen de contacten tussen de gemeente Amsterdam en de republiek Indonesië.

De naam 'KOETOH REH' heeft betrekking op een dorp in de provincie Aceh op het eiland Sumatra. Volgens de actiegroep werden in het jaar 1904 in genoemd dorp tijdens de Atjeh-oorlog door toenmalige militairen van het K.N.I.L. meer dan 400 dorpeelingen vermoord.

voor de val van wijlen Sjah van Iran (met een pro-westerse totalitair militair bewind tegenover een potentieel niet minder militair overtuigde islamitische oppositie). Bovendien is de Indonesische Islam niet 'Sji'it maar 'Soennit', en om die reden is 'een enkele Imam' voor de gehele republiek Indonesië moeilijk denkbaar. Ook het idee van de Islam als onverdeelde politieke macht is in Indonesië moeilijk te verwezenlijken, want de Islam is daar traditioneel pluriform en deze pluraliteit weerspiegelt zich in de houding van de moslims tegenover de huidige regering.

De rellen in de havenstad Tanjung Priok getuigen dan ook niet van 'een aanhoudende vijandschap van overtuigde islamieten tegen het beleid van de pro-Westerse regering van Suharto', doch hebben eerder een sociale oorsprong.
Dossiernummer 19.0/64.1

2. Bomaanslagen op twee banken en een boekenwinkel in de Chinese wijk Glodok te Jakarta 4-10-1984 4-10-84.

Op 4-10-1984, om 08.30 uur, deden zich ongeveer gelijktijdig drie explosies voor in de rijke Chinese wijk Glodok te Jakarta. De eerste ontploffing vond plaats in een filiaal van de 'Central Asia Bank', de tweede in een ander filiaal van de 'Central Asia Bank' op een kilometer van het presidentieel paleis, en de derde in een kleine boekenwinkel, die deel uitmaakt van een winkelcentrum.

Beide filialen van de Central Asia Bank zijn het eigendom van een Indonesiër van Chinese afkomst, die de Indonesische naam heeft aangenomen en die nauwe relaties onderhoudt met president Suharto. Ook de eigenaar van de boekenwinkel is een Chinees.

Als gevolg van de explosies vielen 2 doden en 16 gewonden, waaronder enkele zwaargewonden. Eén van de zwaargewonden zou één van de daders zijn.

De doden vielen bij de ontploffing in de boekenwinkel, terwijl 14 van de 16 gewond raakten bij één van de twee bankfilialen. De boekenwinkel werd volledig verwoest, terwijl twee verdiepingen van één van de banken werden vernield.

Explosieven

Omtrent de samenstelling van de bij de aanslagen gebruikte explosieven is niets bekendgemaakt.

Aanhoudingen

Omwonenden hebben bij één van de banken twee verdachte personen aangehouden en aan de politie overgeleverd.

Dreigement

Op 13-9-1984, een dag na de hevige botsingen tussen opstandige moslims en het Indonesische leger in de havenstad Tanjung Priok, werd vanuit een moskee in Jakarta de politie gebeld, waarbij werd bedreigd, dat als de vier aangehouden islamieten niet zouden worden vrijgelaten, zij dood en verderf zouden zaaien in de rijke Chinese wijk van Jakarta (Zie elders in dit Journal). Tijdens deze onlusten vielen vele doden, onder wie zes Chinezen.

Claim

Alhoewel tot op de dag van vandaag niemand zich verantwoordelijk heeft gesteld voor de drie aanslagen, moeten deze worden toegeschreven aan fanatieke islamieten.

Bommenvondst

Op 5-10-1984, zijn in een winkelcentrum ten zuiden van Jakarta explosieven aangetroffen in de buurt van een terrein, waar het Indonesisch leger zijn 39ste verjaardag van de 'Dag der Strijdkrachten' zou vieren.

Zegeliëden, die anoniem wilden blijven, zeiden dat bij vuilnisopslagplaatsen tien bommen waren gevonden.

Achtergrond bankeigenaar

De Chinees, wordt beschouwd als de rijkste man in Indonesië en één van de rijkste bankiers in de wereld. Hij en zijn partners, bekend onder de naam 'Liem-groep', worden gezocht meerderheidsbelangen te hebben in meer dan veertig Indonesische firma's en een aantal buitenlandse bedrijven. De Liem-groep heeft onder meer een meerderheidsbelang in de Nederlandse handelsmaatschappij 'Hagemeyer' en in de Hibernian Bank in Californië. De 'Central Asia Bank' wordt als de rijkste bank van Indonesië beschouwd.

Commentaar

Zoals eerder gezegd is het niet bekend tot welke groepering de daders, die gezocht moeten worden in de extremistische moslimbewegingen, behoren.

Vermeldenswaardig is, dat omstreeks 20-3-1984 bij de ambassade van Amerika, Italië, Frankrijk en Engeland in Jakarta, een door de 'Islamitische Jihad' verzonden brief werd bezorgd, waarin hun burgers met de dood werden bedreigd.

De vier landen worden wegens hun deelneming aan de multinationale vredesmacht in Libanon, beschuldigd van de moord op duizenden moslims en tevens wordt hen verweten, dat zij wapens leveren aan Israël.

De verzonden brieven waren in Jakarta op de post gegaan, maar niet zeker is of de brieven ook inderdaad uit Indonesië komen.

Op 23-5-1984 werden op Java de uitgever van het in Indonesië verschijnende islamitische tijdschrift 'AL IKHWAN' aangehouden op verdenking van het steunen van het 'islamitische fundamentalisme' in Indonesië.

In dit tijdschrift werd in een artikel gewag gemaakt over drie fundamentalistische bewegingen in Indonesië in de jaren '50, onder andere de 'DARUL ISLAM'. Voorts zou dit blad uiting gegeven hebben aan steun voor de beweging, die er destijds voor pleitte van Indonesië een 'islamitische staat' te maken. De garnizoenscommandant van Jakarta stelde, dat 'mensen met terroristische neigingen' verantwoordelijk zijn voor de aanslagen. Een woordvoerder van de politie zei dat het hier waarschijnlijk om een 'gecoördineerde actie' gaat.

Diplomaten in Indonesië nemen aan dat de drie aanslagen een 'wraakactie' is voor de omgekomen islamieten tijdens de hevige onlusten in Tanjung Priok op 12-8-1984, en spreken van een ernstige zaak omdat Indonesië de laatste jaren verschoond is gebleven van terroristische acties.

Dossiernummer 19.0/64.2

E. Verenigde Staten van Amerika

1. Bomaanslag op Zuid-Afrikaans Consulaat in New York dd. 26-09-1984.

In de nacht van 25 op 26-09-1984 heeft een krachtige explosie aanzienlijke schade aangericht in het Zuid-Afrikaans consulaat te New York.

De explosie deed zich voor een half uur na middernacht plaatselijke tijd op de 12e etage van het 33 verdiepingen tellende gebouw. Door de kracht van de ontploffing werden dikke betonnen muren weggeslagen en raakten de liften buiten werking.

Voor zover bekend raakte niemand gewond.

Waarschuwing

Ongeveer 10 minuten voor de aanslag kreeg een onderhoudsmonteur in het gebouw een telefoontje, waarin werd gewaarschuwd dat er een bom was geplaatst.

Bandje

De aanslag zou volgens een bij het persbureau Associated Press ontvangen recorderbandje gepleegd zijn uit solidariteit.

ongeveer 55 kilometer afstand van Marseille, werden het paleis van justitie en drie bankfilialen door aanslagen getroffen. In beide steden ontstond alleen materiële schade.

Claim

Op 11-10-84 werd de verantwoordelijkheid voor de aanslagen in een anoniem telefoongesprek opgeëist door een persoon die zei te spreken namens het Nationale Bevrijdingsfront voor Corsica (FLNC).

Volgens de beller wil het Front met de aanslagen bereiken, dat haar gevangenen genomen leden de status van politieke gevangenen verkrijgen.

Dossiënummer 26.0/2.18.

C. Palestijnse terrorisme

1. *Autobomaanslag gericht tegen de Israëlische ambassade in Nicosia (Cyprus) dd. 4-10-1984 (Al Fatah).*

In de ochtenduren van 4-10-1984 explodeerde een bom die was verborgen in een geparkeerde auto nabij de binnenplaats van het gebouw waar de Israëlische ambassade in Nicosia gevestigd is.

Door de explosie ontstond op de binnenplaats een beginnende brand, die de brandweer snel onder controle had.

Het ambassadegebouw, waarvan ruiten waren gesneuveld, bleek verder weinig schade te hebben opgelopen.

Niemand van het ambassadepersoneel is bij de aanslag gewond geraakt, maar volgens een ooggetuige werd een voorbijganger lichtgewond.

Omtrent de samenstelling van de bom is niets bekend.

Claim

Het Palestijnse persbureau Wafa in Damascus verspreidde een verklaring, waarin de disidente Palestijnse leider, zei dat de aanslag had plaatsgevonden in overeenstemming met ons besluit de vijand te bestrijden, waar hij zich ook maar bevindt. De operatie was niet gericht tegen Cyprus, die achter onze zaak staat, maar was een waarschuwing aan alle partijen die met Yasser Arafat samenwerken.

Dossiënummer 27.0/139.1

D. Indonesië

1. *Brandstichtingen in havengebied Tanjung Priok bij Jakarta dd. 12-09-1984.*

In de avonden van 12-9-1984 trokken zeker 1500 islamitische fundamentalisten, gewapend met lange messen, sikkets, spaden en ijzernen staven, op naar het hoofdbureau van politie dat is gelegen in de allerarmste en overbevolkte havenstad Tanjung Priok bij Jakarta.

Velen van hen hadden kort daarvoor geluisterd naar 'toespraken in een moskee' door drie niet bij naam genoemde islamitische activisten, waarvan de inhoud en strekking louter bedoeld was om haat en ontevredenheid onder de bevolking te zaaien en hen op te zetten tegen de huidige Indonesische regering.

Toen de fundamentalisten nabij het hoofdbureau arriveerden, eisten zij de vrijlating van vier geloofsgenoten die op maandag 10-9-1984 waren aangehouden, nadat zij een veiligheidsagent hadden mishandeld en op de Rewa Badak-moskee aanplekbiljetten met 'een rassistische inslag' hadden aangebracht.

Voordat het gealarmeerde Indonesische leger ter plaatse was, hadden de betogers geparkeerde auto's, huizen, een winkel waarin een Chinees gezin van acht personen woonde en een Protestantse kerk in brand gestoken en vele Chinese handelzaken met stenen bekogeld.

Om een eind te maken aan de uitbarstingen van het politiek-religieuze geweld loste het leger waarschuwingschoten in de lucht, maar toen de menigte zich desondanks niet verspreidde, werd er gericht geschoten.

Na een ongeveer vijf uur durende confrontatie tussen leger en demonstranten, werd uiteindelijk de orde hersteld.

Tijdens de reizen zijn volgens officiële cijfers 15 personen gedood en 54 anderen gewond geraakt, maar getuigen en

andere doorgaans betrouwbare bronnen spreken over zeker 60 doden. De aangerichte schade is aanzienlijk. Het is niet bekend of er aanhoudingen zijn verricht.

Getroffen maatregelen

Naar aanleiding van de hevige botsingen tussen de opstandige moslems en het leger, werd het havengebied tijdelijk afgegrensd. Legervoertuigen vol met militairen petroulleerden door de stad om aan eventuele nieuwe onlusten het hoofd te bieden.

Radio Indonesia riep op tot kalmte en waarschuwde voor fanatieke moslems, die de bevolking proberen op te hitsen tegen de regering van Suharto, Christenen en Chinezen.

Volgens de staatsradio moet de bevolking op haar hoede zijn voor groeperingen, die de belangen van het publiek opofferen door religieuze geschriften te misbruiken.

Dreigement

Op 13-9-1984 werd vanuit een moskee in Jakarta de politie gebeld en vroeg men om de vrijlating van de vier gedetineerden. Eén van de islamitische activisten had gedreigd 'moord en verderf' te zaaien in de rijke Chinese wijk van Jakarta, als de geloofgenoten niet vrijgelaten zouden worden. Hoewel de sfeer gespannen was, bleef het de volgende dagen rustig.

Oorzaak en commentaar

Het 920 leden tellende Indonesische Volkscongres, dat eens in de vijf jaar bijeenkomt, heeft in maart 1983 president Suharto met algemene stemmen herkozen voor een nieuwe ambtstermijn (de 4e in successie) van vijf jaar. Het Volkscongres heeft daarbij de gezagsbasis versterkt. Deze basis bestaat uit de staatsideologie 'Pancasila' ('De Vijf Zuilen': geloof in God, humanisme, nationalisme, democratie en sociale rechtvaardigheid) en de Grondwet van 1945. Daar komt nog bij dat de zogenaamde 'dubbel functie' van de strijdkrachten als defensie-apparaat en als mede-behouder van de staatsorde in september 1982 bij wet werd genormaliseerd. Als verklaring hiervoor kan worden gegeven, dat de basis van de rechtsstaat moet worden beschermd tegen extremisten van links (communisme) en van rechts (islam).

De Indonesische regering heeft sommige islamitische groeperingen tegen zich in het harnas gejaagd met de indiening van een wetsontwerp dat voorschrijft, dat alle organisaties in het land de staatsideologie van de 'Pancasila' als beginsel moeten aanvaarden.

De religieuze groeperingen beschouwen dit als maatregel tegen de islamitische oppositie.

Hoewel van de ruim 153 miljoen Indonesiërs negentig procent het 'Soennitische islamitisch geloof' belijden, is de islam geen staatsgodadienst. Met andere woorden, alle godsdiensten zijn voor de wet gelijk.

Westerse diplomaten in Indonesië menen, dat niet alleen politiek-religieuze onvrede van islamieten ten grondslag hebben gelegen aan de geweldsuitbarsten.

Zij wijzen erop, dat het niet toevallig is dat de onlusten begonnen in de allerarmste en meest overbevolkte havenstad Tanjung Priok

Alles wijst erop dat de Indonesische regering vastbesloten is elk spoor van 'sociale onrust' onder ontevreden moslems meteen doeltreffend de kop in te drukken. Een aanwijzing vormt de uitspraken van de legerbevelhebber van Jakarta, generaal , die zei dat de regering

'onverantwoorde schendingen van de openbare orde vastbesloten en krachtig zal neerslaan'. Het is algemeen bekend dat de Indonesische regering zich zelden uitlaat over vormen van sociale onrust.

verklaarde daarentegen zich bij deze gelegenheid zo gedetailleerd uit te spreken, opdat 'het publiek niet wordt misleid door agitatoren, die de incidenten zouden kunnen gebruiken om de nationale eenheid te ondermijnen'.

Geconcludeerd kan worden, dat men in Indonesië niet te maken heeft met een situatie die vergelijkbaar is met de in Iran van

Commentaar

De aangehouden personen, die zichzelf beschouwen als vreedzame activisten, zullen hun hongerstaking blijven voortzetten totdat zij onvoorwaardelijk worden vrijgelaten. Volgens hen zijn ze in een strijd gewikkeld tegen terroristen, die in Iran aan de macht zijn en strijden zij niet voor 'een vrij Koerdistan'.

Met hun acties proberen zij te bereiken, dat de Verenigde Naties de 'gedwongen evacuatie' van 10 000 Koerden uit 60 dorpen in Iraans-Koerdistan, veroordelen en dat het Rode Kruis in de gelegenheid moet worden gesteld om de 'vijf gebombardeerde dorpen' te bezoeken en aan de vluchtelingen voedsel, medische hulp en onderdak ter beschikking te stellen. Met betrekking tot de Iraanse ambassadeur in 's-Gravenhage verklaarde een woordvoerder van de aangehouden bezetters, dat de ambassadeur destijds een belangrijk functie vervulde in een gevangenis in Iran en mede verantwoordelijk was voor de marteldood van talloze politieke gevangenen.

Dossiënummer 27.0/94.65

II. Buitenland

A. Arabisch terrorisme

1. *Autobomaanslag op dépendance van de Amerikaanse ambassade in Oost-Beiroet dd. 20-9-1984.*

('AL JIHAD AL ISLAMIAH').

In de ochtenduren van 20-9-1984, deed zich een krachtige explosie voor bij de hoofdingang van de uit vijf verdiepingen bestaande Amerikaanse ambassade, gelegen in de voorstad Aitkar in Oost-Beiroet.

De ontploffing ontstond toen er een stationwagon, volgestouwd met explosieven, bestuurd door een uit één man bestaand 'zelfmoordcommando', tot op ruim zes meter afstand van de hoofdingang van de dépendance van de ambassade tot stilstand kwam, kantelde en vervolgens explodeerde.

Op het tijdstip van de ontploffing had de Amerikaanse ambassadeur, , een onderhoud met de Amerikaanse ambassadeur, , terwijl veel Libanezen in de dépendance stonden te wachten op een visum voor de Verenigde Staten.

Ten gevolge van de explosie kwamen ten minste 25 personen om het leven, onder wie twee Amerikanen en zeven Libanezen leden van het ambassadepersoneel, terwijl meer dan zestig personen min of meer ernstig gewond raakten. Onder de gewonden waren de Amerikaanse en Engelse ambassadeur en de veiligheidsofficier van de Amerikaanse ambassade,

De explosie, die tot in de verre omtrek was te horen, veegde de hele voorgevel van de dépendance weg. Puin en glascherven vlogen honderden meters in het rond, vernielden 16 geparkeerde auto's, beschadigden huizen en gebouwen in de onmiddellijke omgeving en veroorzaakte een krater van plus minus 2 1/2 meter diepte en vier meter lengte in het wegdek van de hoofdingang.

Reconstructie aanslag

In de stationwagon, die kort geleden werd ontvreemd vanaf het terrein van de (oude) Amerikaanse ambassade in West-Beiroet, en daarna was volgestouwd met een hoeveelheid explosieven, arriveerde de 'kamikazechauffeur' in de ochtenduren bij de door Libaneze christelijke milite bewaakte opgeworpen barricades op 200 meter afstand van de hoofdingang van de sedert 2-9-1984 in gebruik genomen dépendance van de Amerikaanse ambassade. Aldaar aangekomen stopte de autobestuurder bij een Libaneze bewaker en toonde hem zijn legitimatiebewijs. Toen de bewaker aan de eetheld van dit legitimatiebewijs twijfelde, schoot de bestuurder hem naar hierna reed de chauffeur al zigzaggend langs allerlei opgeworpen obstakels naar de hoofdingang van de ambassade.

De overige Libaneze bewakers en de toevallig aanwezige lijfwachten van de Engelse ambassadeur, die genoemde stationwagon in snelle vaart op het ambassadegebouw zagen

inrijden, namen gezamenlijk de auto en de zelfmoordchauffeur onder vuur. De auto kwam tot op ruim zes meter afstand van de hoofdingang, kantelde en explodeerde. De zelfmoordchauffeur was voordat de auto tot stilstand kwam, vermoedelijk al door de hem nagezonden kogelregen gedood.

Autokentekenplaten

Geruchten die in Beiroet de ronde deden dat de stationwagon waarin de explosieve lading verborgen was, valse Nederlandse nummerborden droeg, konden door een woordvoerder van het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet worden bevestigd; wel deelde de zagsman mede dat kortgeleden twee auto's van de Nederlandse ambassade in Beiroet ontvreemd werden. Volgens andere onbevestigde berichten zou de bomauto een 'vervalst Amerikaans nummerbord' hebben gehad.

Samenstelling explosieven

De bij de aanslag gebruikte springstof bestond uit T.N.T. De bomauto zou geladen zijn met 175 à 500 kilogram T.N.T. De diverse schattingen over de exacte hoeveelheid lopen fors uiteen.

Claim

Ongeveer anderhalf uur na de aanslag werd in een telefoongesprek met het A.F.P. in Beiroet door een onbekende man, die zich uitgaaf voor een lid van de extremistische organisatie 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH', medegedeeld, dat de zelfmoordactie was gepleegd door de 'AL JIHAD'. De beller zei verder: 'De aanslag bewijst dat wij ons woord houden. Geen enkele Amerikaan zal op Libanees grondgebied blijven. Wij eisen van de Libanezen zich terug te trekken uit alle Amerikaanse centra, met name de ambassade. Wij zijn de sterksten en wij zullen het blijven'.

die door Westerse geheime diensten wordt beschouwd als de leider van de 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH', heeft een dag na de aanslag in Baalbek (Oost-Libanon) verklaard, dat hij geen bemoeienis heeft gehad met de autobomaanslag op het bijkantoor van de Amerikaanse ambassade in Oost-Beiroet.

Voorafgegaan waarschuwing

Al op 8-9-1984, dus 12 dagen voor de aanslag, had de 'AL JIHAD' gewaarschuwd, dat zij binnenkort Amerikaanse belangen in het Midden-Oosten zouden aanvallen.

Nieuw dreigement

Op 24-9-1984, samenvallend met de komst van een Amerikaanse delegatie in Damascus, heeft de 'AL JIHAD' in een telefonische verklaring aan het in Beiroet verschijnende linkse Libanese dagblad 'As Safir', zich opnieuw verantwoordelijk gesteld voor de bomaanslag op de dépendance van de Amerikaanse ambassade in Oost-Beiroet, en tevens gedreigd 'spoedig opnieuw te zullen toeslaan'. Een aanwijzing over het doelwit werd niet gegeven, maar de anonieme beller gaf te verstaan, dat de volgende aanslag wordt ondernomen 'uit wraak voor de martelaars van Sohmor', een dorp in het door Israël bezette Libanon, waar troepen van wijlen majoor , die door Israël worden gefinancierd en getraind, op dezelfde dag van de bomaanslag op de Amerikaanse ambassade in Aukar, 13 Sji'itisch-islamitische dorpbewoners doodden en ruim 30 anderen verwonden.

De beller gaf evenwel geen uitleg, waarom de Verenigde Staten moeten boeten voor het bloedbad in Sohmor. Verdersteld wordt, dat de aanslag in Oost-Beiroet en het dreigement om opnieuw toe te staan, kennelijk verband houdt met een door Amerika uitgesproken veto over een Libanese resolutie in de Veiligheidsraad over het door Israël bezette zuiden van Libanon.

Getroffen maatregelen

Het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft al haar ambassades en consulaten in de gehele wereld gewaarschuwd voor nieuwe acties van de islamitische Jihad en verzocht hun waakzaamheid te vergroten.

In opdracht van de Amerikaanse regering is staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, met een team naar Beiroet afgereisd om ter plaatse een onderzoek in te stellen, terwijl enkele Amerikaanse oorlogsschepen met aan boord een contingent mariniers, naar de internationale wateren voor de Libanese kust zijn gedirigeerd. De mariniers maakten deel uit van de Amerikaanse multinationale vredesmacht, die omstreeks eind juli 1984 uit Beiroet vertrokken.

Commentaar

De autobomaanslag op de Amerikaanse ambassade in West-Beiroet op 18-4-1983 (Zie JBT, nr. 83-06 II Btl. onder A-1) was voor de Amerikaanse regering aanleiding haar ambassadepersoneel over te plaatsen naar een nieuwe dépendance in Aukar (Oost-Beiroet), omdat dat stadsdeel veiliger werd geacht.

Volgens de Amerikaanse ambassadeur in Beiroet zouden de gevolgen nog ernstiger zijn geweest, indien de kamikazechauffeur kans had gezien de ondergrondse parkeergarage van de ambassade te bereiken. De autobomaanslag in Oost-Beiroet was de derde op een belangrijke Amerikaanse vestiging in Libanon in anderhalf jaar.

In de Verenigde Staten van Amerika zijn vragen gerazen over de beveiliging van de Amerikaanse ambassadegebouwen in Beiroet. De voorzitter van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden, uitte het vermoeden dat de getroffen veiligheidsmaatregelen 'onvoldoende' waren en dat de veiligheidsdiensten 'onvoorbereid' waren op de aanslag.

In een rapport van de commissie inzake inlichtingendiensten van hetzelfde Huis van Afgevaardigden werd gepubliceerd, dat de diverse Amerikaanse inlichtingendiensten het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington juist tijdig ervan op de hoogte hadden gebracht, dat islamitische terroristen een bomaanslag op de Amerikaanse ambassade in Beiroet beoogden. De commissie stelt, dat functionarissen in Washington en van de missie in Beiroet, beter gebruik hadden moeten maken van de waarschuwingen; dit ondanks het feit, dat de diensten geen precieze datum of plaats van een mogelijke aanslag noemden.

Volgens dit rapport is er 'geen logische verklaring' voor het feit, dat er onvoldoende veiligheidsmaatregelen van kracht waren toen een zelfmoordcommando de aanslag pleegde. De belangrijkste vraag is hoe het gebouw, dat pas korte tijd in gebruik is genomen, zo ernstig beschadigd kon worden, terwijl er betonnen versperringen, ijzeren hekken, elektronische opsporingsapparatuur, schijnwerpers en televisiecamera's voorhanden waren om aanslagen te voorkomen.

Veiligheidsfunctionarissen in Beiroet hebben medegedeeld, dat aan het gebouw nog niet alle geplande maatregelen waren uitgevoerd.

President Reagan schreef de bomaanslag in Oost-Beiroet toe aan 'het internationale terrorisme', dat volgens hem 'overal ter wereld' de Amerikanen bedreigt, omdat de terroristische groepen tegen alles zijn waar Amerika voor staat. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken beloofde dat Amerika 'elke maatregel zal nemen' die het probleem van het internationale terrorisme kan aanpakken.

De democratische presidentskandidaat, heeft de president zijn volle steun toegezegd bij 'passende tegenmaatregelen'.

De secretaris-generaal van de Verenigde Naties betreurde de aanslag en noemde hem 'misdadig en nietsontziend'. De Libanese president heeft het Libanese kabinetsberaad onmiddellijk verdaagd toen hij van de aanslag op de hoogte werd gebracht.

De Libanese premier, veroordeelde de aanslag. Volgens hem is er voor de aanslag 'geen excuus' te vinden. Israël heeft via de Amerikaanse ambassade in Tel Aviv aangeboden de gewonden in het Rambam-ziekenhuis in Haifa te verplegen, terwijl de Nederlandse zaakgelastigde in Beiroet, zijn diensten aan de Amerikanen heeft aangeboden, omdat door de verwoestende werking van de autobom, de

communicatie van de Amerikaanse ambassade met de buitenwereld zo goed als onmogelijk was geworden. Dossiernummer: 27.0/81.18

2. Moord op een Saudische ingenieur in Marbella dd. 14-9-1984. ('AL JIHAD AL ISLAMIJAH')

Op 14-9-1984, om 21.35 uur, kwam een gewapende jongeman met een arabisch uiterlijk het café 'Sport', gelegen aan de Avenida Ricardo Soriano in Marbella, binnen en vuurde vijf schotnaf op de Saudische ingenieur, en zijn twee metgezellen.

De dader wist te ontkomen. De ingenieur overleed ten gevolge van een schotwond in zijn hoofd, terwijl één van zijn vrienden, ernstig gewond raakte aan zijn gezicht. Omrent het bij de aanslag gebruikte vuurwapen zijn geen gegevens voorhanden.

Signalement

Van de dader, die volgens de Spaanse politie vergezeld was van drie medeplichtigen, is geen signalement aanwezig.

Claim

Op 15-9-1984 ontvingen verscheidene persorganen in Madrid een telefoontje waarin een anonieme beller zei namens de 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH' te spreken en verklaarde, dat de organisatie zich verantwoordelijk stelde voor de moord. Voorts gaf de beller te kennen dat de Al Jihad de vrijlating eiste van twee verdachten met een Libanees paspoort, die op 12-9-1984 te Madrid aangehouden werden in verband met de aanslag op de Libische diplomaat, ('AL BORKAN', zie JBT, nr. 84-10 II Btl. onder E.2).

In Libanon eiste een andere Sji'itische groepering, de 'MOUSSA SADR-BRIGADES' eveneens de vrijlating van de twee in Spanje aangehouden Libanezen. Gedreigd werd de Spaanse ambassade in Beiroet op te blazen en in Spanje zelf een reeks van aanslagen te plegen indien aan deze eis niet werd voldaan. Naar aanleiding van deze bedreiging werd de Spaanse ambassade verplaatst van West-Beiroet naar Oost-Beiroet omdat laatstgenoemd stadsdeel veiliger werd geacht. Na de aanslag op de eveneens van West- naar Oost-Beiroet verplaatste Amerikaanse ambassade op 20-9-1984 (zie elders in dit jaarnaal) werd de verplaatsing ongedaan gemaakt.

Commentaar

De moord op Ir. is de tweede aanslag op een Arabier in Spanje binnen een week, en de vierde van dit 'aar. De tweede religieuze-ideologisch gemotiveerde aanslag in de zuidspanse toeristenstad heeft in de door Arabieren bewoonde villa's van Marbella en andere vakantieplaatsen veel onrust gewekt. De laatste tijd hebben vele in Spanje gevestigde welgestelde Arabieren veel van hun personeel vervangen door Filipino's en Koreaanen, uit angst dat zich onder hun Arabische werknemers, aanhangers van de fundamentalistische Sji'itische groeperingen zouden kunnen bevinden. Dossiernummer: 27.0/81.19

3. Ontvoering van de Spaanse ambassadeur in West-Beiroet dd. 10-10-1984.

Op 10-10-1984, omstreeks 16.00 uur plaatselijke tijd, werd in West-Beiroet de Spaanse ambassadeur in Libanon, door onbekende mannen vastgegrepen,

toen hij het ambassadegebouw verliet. Ongeveer vier uur na de ontvoering telefoondeerde de ambassadeur vanuit het hoofdkwartier van de Sji'itische militia 'AMAL', in West-Beiroet naar zijn ambassade en deelde mede dat hij ongedeerd en op vrije voeten was gesteld. Een woordvoerder van de 'Amal' bevestigde dat de ambassadeur in handen van de politie was en zeer spoedig naar zijn ambassade terug kon keren. Hij voegde eraan toe, dat de AMAL bij de vrijlating betrokken was geweest, maar gaf verder geen bijzonderheden.

Identiteit

Omrent de identiteit van de ontvoerders is niets bekend.

Claim

Tot nu toe heeft niemand de verantwoording voor de ontvoering opgeëist.

Dreigement

Op 14-9-1984 werd de Saudische ingenieur in een café te Marbella door een jongeman doodgeschoten, waarvoor de verantwoordelijkheid werd opgeëist door 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH'. Tevens eiste deze organisatie de vrijlating van twee Libanezen die waren aangehouden als verdacht van de moord op een Lybische diplomaat dd. 12.09.1984 (zie elders in dit verslag) Het moet niet uitgesloten worden geacht dat de ontvoering van de Spaanse ambassadeur is gepleegd om kracht bij te zetten tot de eis tot vrijlating van deze twee Libanezen.

Commentaar

Uit de gebeurtenissen te Madrid op 12-9-1984, te Marbella op 14-9-1984 en te Beiroet op 10-10-1984 zou kunnen worden geconcludeerd dat er verbandingen bestaan tussen de groeperingen 'AMAL', 'AL BORKAN', de 'MOUSSA SADR-BRIGADE' en de 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH'. De 'AMAL' pleegde in het verleden een aantal aanslagen, voornamelijk vliegtuigkapingen, tegen Lybische doelen om daardoor opheldering te krijgen over het lot van de Shi'itische lman, die in 1978 tijdens of direct na een bezoek aan Lybië spoorloos verdwenen (Zie JBT 83-04 Btl A1 en voorgaande Jaarboek).

De 'AMAL' is thans de gewapende militia in Noord-Libanon en enkele wijken in Beiroet, die de belangen van de Shi'itische moslims in Libanon verdedigt. De naam 'AL BORKAN' is mogelijk de naam die de 'AMAL' thans gebruikt voor aanslagen buiten Libanon. De aanslagen van 'AL BORKAN' zijn tot op heden alle gericht tegen Lybische doelen. De 'MOUSSA SADR-brigade' komt, gezien de naam, uit dezelfde Shi'itische groepering en is waarschijnlijk een gelegenheidsnaam. Het gegeven dat de 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH', naast de verantwoordelijkheid voor de moord in Marbella op 14-9-1984, ook de vrijlating eiste van twee Libanezen verdacht van een door de 'AL BORKAN' opgeëiste moord, doet vermoeden dat de 'AL JIHAD AL ISLAMIJAH' haar moordcommando's vanuit de 'AMAL' rekruteert. De ontvoering van de Spaanse ambassadeur vormde de tiende aanslag sinds begin 1984 gericht tegen buitenlandse diplomaten in Beiroet. Dossiernummer 27.0/140.1

B. Frans terrorisme

1. **Bomaanslag op de Leumi Bank in Parijs dd. 20-8-1984.** Op 20-8-1984, even voor middernacht, ontplofte een bom voor het gebouw van de Leumi Bank van Israël, die is gelegen aan de drukke Boulevard des Italiens in het centrum van Parijs. De bom, die was verborgen in een voor het bankgebouw geparkeerde auto, explodeerde op een tijdstip dat er nog veel mensen in de buurt waren. Er vielen geen slachtoffers. Door de explosie liep het gebouw schade op aan de gevel. Omrent de samenstelling van de bom alsmede over de identiteit van de dader(s) zijn geen gegevens bekend. Tot op heden heeft niemand zich voor deze bomaanslag verantwoordelijk gesteld. Dossiernummer: 27.0/141.1

2. Bomaanslagen in Zuid-Frankrijk in de nacht van 10 op 11-10-1984 (FLNC)

In de nacht van 10 op 11-10-1984 zijn in Marseille en Toulon in totaal tien bomaanslagen gepleegd. In het centrum van Marseille vonden in een tijdsbestek van 35 minuten zes autobomexplosies plaats. De bommen waren geplaatst bij een bank, een hotel, het hoofdkantoor en meerdere politiebureaus. In Toulon, op